

Fremsat den 27. januar 2010 af Karen Ellemann

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Magtanvendelse over for voksne)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 82, stk. 2, ændres »varetage« til: »inddrages i varetagelsen af«.

2. § 124, stk. 2, ophæves.
Stk. 3-6 bliver herefter stk. 2-5.

3. I § 124, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »jf. stk. 2« til: »jf. § 124 a«.

4. Efter § 124 indsættes før overskriften »Alarmsystemer«:
»§ 124 a. Bestemmelserne i §§ 124-137 gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 125-129. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.«

5. I § 125 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. For personer, hvor den nedsatte funktionsevne, jf. § 124 a, er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, der er fremadskridende, kan anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer iværksættes, medmindre den pågældende modsætter sig dette. Hvis personen modsætter sig anvendelsen af et personligt alarm- eller pejlesystem, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anvendelse heraf, jf. stk. 1. Afgørelsen efter 2. pkt. kan gøres tidsbegrænset.«
Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

6. I § 125, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres to steder »stk. 2« til: »stk. 3«.

7. § 126, stk. 2, ophæves.

8. Efter § 126 indsættes før overskriften »Tilbageholdelse i boligen«:

»§ 126 a. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at varetage omsorgspligten, jf. § 82, stk. 1, i personlig hygiejne-situationer. Det skal samtidig gennem handlingsplanen, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejne-situationer i fremtiden kan undgås.«

9. I § 127, stk. 1, ændres »§ 125, stk. 2« til: »§ 125, stk. 3«.

10. Overskriften før § 128 affattes således:

»Anvendelse af stofseler«

11. § 129, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.«

12. I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde indstille til det sociale nævn, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

13. Overskriften »Det sociale nævns godkendelse« før § 130 udgår.

14. § 130 affattes således:

»§ 130. Som grundlag for kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 125, 126 a, 127 og 128 skal der foreligge:

- 1) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 2) oplysninger om den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før den påtænkte afgørelse om iværksættelse af foranstaltningerne,
- 3) oplysninger om den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og

- 4) pårørendes og en eventuel værges bemærkninger til de påtænkte foranstaltninger.«

15. § 133, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 125, 126, 126 a, 127 og 128 kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

16. I § 133, stk. 2 og 3, ændres »§ 126, stk. 1, «til: »§ 126,«.

17. § 134, stk. 1, affattes således:

»Det sociale nævns afgørelser efter § 131 om optagelse i bestemte botilbud efter § 129 kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.«

18. § 195 a, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1) Indledning
- 2) Lovforslaget formål og baggrund
- 3) Alarm og pejlesystemer
- 4) Flytning uden samtykke
- 5) Afgørelseskompetence
- 6) Gældende ret
- 7) Alarm- og pejlesystemer
- 8) Flytning uden samtykke
- 9) Lovforslagets indhold
- 10) Tydeliggørelse af formål
- 11) Alarm- og pejlesystemer
- 12) Flytning uden samtykke
- 13) Afgørelseskompetence
- 14) Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 15) Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 16) Miljømæssige konsekvenser
- 17) Administrative konsekvenser for borgerne
- 18) Forholdet til EU retten
- 19) Hørte myndigheder og organisationer

1. Indledning

Lovforslagets hovedelement er en ændring i mulighederne for at lade alarm- og pejlesystemer indgå i varetagelsen af omsorgen for demente. Herudover indeholder lovforslaget en tydeliggørelse af magtanvendelsesreglernes formål, en ændring i reglerne om flytning uden samtykke og en ajourføring af reglerne om, hvilken myndighed, der kan træffe beslutning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Med lovforslaget imødekommes kravet om, at servicelovens regler om magtanvendelse i forhold til voksne skal revideres i folketingsåret 2009/10.

2. Lovforslagets formål og baggrund

Serviceovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne blev senest ændret ved lov nr. 211 af 13. marts 2007, der trådte i kraft den 1. april 2007. Det blev samtidig bestemt, at der senest i folketingsåret 2009 – 2010 skulle fremsættes forslag til revision af regelsættet.

2.1. Alarm og pejlesystemer

Der er med mellemrum situationer med plejekrævende og mentalt svækkede borgere, der har forvildet sig bort fra deres hjem uden selv at kunne finde tilbage. På den baggrund har det været overvejet, om de nuværende regler om anvendelse af alarm- og pejlesystemer, som eksempelvis GPS-systemer, er for restriktive i forhold til gruppen af borgere, som har en demenslidelse.

Antallet af danskere, som har en demenssygdom, vil stige i de kommende år som følge af blandt andet befolkningsudviklingen. Borgere med demens udgør en gruppe af særligt svage ældre med specielle behov for pleje og omsorg. Dette stiller blandt andet særlige krav til medarbejdere i plejesektoren, når for eksempel hensynet til den demente borgers grundlæggende selvbestemmelsesret og integritet skal afbalanceres med hensynet til, at medarbejderne opfylder omsorgspligten overfor borgeren. Ligeledes kan også pårørende til demente befinde sig i svære situationer, hvor forskellige hensyn må afvejes, for at den størst mulige tryghed for både den demente og de pårørende opnås.

Det foreslås, at lovgivningen indrettes således, at anvendelse af ny teknik, herunder for eksempel GPS-systemer, i endnu højere grad end efter de gældende regler kan anvendes i arbejdet med at opfylde omsorgspligten overfor demente borgere, der ikke modsætter sig anvendelsen og som kan have vanskeligt ved at give udtryk for, om de ønsker at blive udstyret med et sådant system. Formålet er at medvirke til at skabe øget tryghed og sikkerhed for borgere med demens. Anvendelsen af teknologi, der kan lokalisere en bortkommen dement borger eller advare om, at vedkommende er ved at forlade eksempelvis boligens arealer, kan være medvirkende til at mindske risikoen for alvorlig personskade og derved medvirke til at skabe øget tryghed. Betingelserne for at udstyre demente med teknologi, der kan forhindre risikoen for alvorlig personskade, foreslås derfor lempet.

2.2. Flytning uden samtykke

Samtidig foreslås det, at der i særlige tilfælde ved beslutninger om flytning uden samtykke, kan tages hensyn til både de pårørendes og hovedpersonens forhold. Formålet er at forbedre muligheden for at opretholde kontakt mellem hovedpersonen og de pårørende, ved at der konkret samlet skønnes over, hvad der er i hovedpersonens interesse.

2.3 Afgørelseskompetence

Det foreslås videre i konsekvens af kommunalreformen, at kompetencen til at træffe afgørelser efter serviceloven om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten kommer til at følge den almindelige myndighedsstruktur, således at kommunalbestyrelsen træffer afgørelsen med anke-mulighed til det sociale nævn. Efter de gældende regler, skal kommunalbestyrelsen indstille til det sociale nævn, hvis en afgørelse træffes imod borgerens vilje. Afgørelser om flytning uden borgerens samtykke skal dog fortsat træffes af det sociale nævn efter indstilling fra kommunalbestyrelsen.

Herudover er det hensigten med lovforslaget at tydeliggøre formålet med og hensynene bag servicelovens regler om magtanvendelse mest muligt.

3. Gældende ret

3.1. Alarm- og pejlesystemer

Ifølge de gældende regler om magtanvendelse i den sociale lovgivning kan kommunalbestyrelsen, jf. servicelovens § 125, træffe afgørelse om for en afgrænset periode at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer over for en person, når der er risiko for, at personen ved at forlade boligen udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Magtanvendelsesreglerne gælder alene i de tilfælde, hvor den særlige indsats iværksættes, uden at den pågældende, som indgrebet foretages over for, har givet samtykke.

Bestemmelsen i servicelovens § 125 omhandler to former for systemer: 1) Personlige alarmsystemer, der har til formål at kunne gøre opmærksom på, at en beboer er ved at forlade sin bolig, og derved vil kunne udsætte sig for alvorlig personskade, og 2) personlige pejlesystemer, der kan anvendes til at lokalisere en bortkommet person.

Det er ikke tilladt efter de gældende regler om anvendelse af alarm- og pejlesystemer at anvende systemer eller udstyr, der har til formål at foretage en kontinuerlig overvågning af borgeren. Dette gælder både i boligen og udenfor. Som led i omsorgspligten efter servicelovens § 82, stk. 1, kan der anvendes udstyr, hvis formål alene er at give et signal om, at borgeren fx har forladt sin seng eller rejst sig fra sin stol, og dermed gøre opmærksom på at han eller hun måske har eller umiddelbart kan få behov for hjælp. Udstyret kan derved bidrage til, at pågældende ikke udsætter sig for unødigt risiko for at komme til skade eller ikke i rette tid få den omsorg, han eller hun har behov for. Hvis borgeren modsætter sig anvendelsen af den type af udstyr, vil det ikke kunne anvendes.

Afgørelser om anvendelse af servicelovens § 125 om alarm- og pejlesystemer, § 127 om fastholdelse i boligen eller § 128 om anvendelse af stofselv træffes efter de gældende regler af kommunalbestyrelsen eller efter kommunalbestyrelsens indstilling af det sociale nævn, hvis der er tale om beslutninger imod den pågældendes vilje, eller hvis pågældende ikke er i stand til at give samtykke.

Flytning uden samtykke

Beslutninger om optagelse i botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129 træffes af det sociale nævn efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Er der tale om personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke modsætter sig en flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en aldersbetinget eller senere erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling herom tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når særlige betingelser er opfyldt.

4. Lovforslagets indhold

4.1. Tydeliggørelse af formål

Med lovforslaget præciseres, jf. den foreslåede ændring i § 82, stk. 2, kommunalbestyrelsens pligt til at inddrage pårørende i varetagelsen af interesserne for en person med nedsat psykisk funktionsevne, samt vigtigheden af pårørendes rolle i forbindelse med udøvelsen af omsorgspligten. Pårørende er en vigtig ressource med henblik på, at kunne tilrettelægge støtte til en person bedst mulig. Dette gælder også i forhold til personer, der på grund af en demenssygdom har eller får behov for måske omfattende støtte. De pårørendes viden om den pågældendes liv om vaner vil være af stor betydning for forståelse af hvad, der måtte have betydning for den dementes reaktioner i forskellige situationer. Der lægges således vægt på, at pårørende, som kan være ægtefælle, samboer, børn, søskende eller andre med et nært tilknytningsforhold til den pågældende, inddrages i varetagelsen af en persons interesser, herunder i tilrettelæggelsen af opgavevaretagelsen og ikke mindst som rådgivende eller som personer med særlig viden om den pågældendes ønsker og forhold. Med ændringen tydeliggøres det, at der netop er tale om de pårørendes inddragelse i varetagelsen af den pågældendes interesser. De pårørende skal ikke overtage den pågældendes egen integritet og selvbestemmelse.

Den gældende lovs § 124, indeholder bestemmer, at formålet med lovens magtanvendelsesbestemmelser er at begrænse anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mest muligt, og bestemmelsen indeholder samtidig en beskrivelse af den personkreds, som omfattes af reglerne om magtanvendelse. Med forslaget om at opdele den gældende lovs § 124 i to bestemmelser – en formålsbestemmelse og en bestemmelse om afgrænsning af personkredsen – er det hensigten at tydeliggøre både formål og personkredsafgrænsning. Det er fortsat formålet med reglerne, at begrænse anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten mest muligt, ligesom disse indgreb aldrig må erstatte omsorg og pleje og socialpædagogisk bistand.

4.2. Alarm- og pejlesystemer

Vedrørende personlige alarm- og pejlesystemer indebærer forslaget to ændringer i betingelserne for anvendelse af personlige alarm og pejlesystemer:

- a) At der uden særlig godkendelse af kommunalbestyrelsen vil kunne anvendes personlige alarm- og pejlesystemer over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når den nedsatte psykiske funktionsevne er en konsekvens af en fremadskridende, ikke medfødt men senere erhvervet mental lidelse, det vil sige en demenslidelse, når den pågældende ikke aktivt modsætter sig anvendelsen.
- b) At kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor en person, der er omfattet af den ovenfor nævnte personkreds, direkte modsætter sig anvendelsen af et personligt alarm- eller pejlesystem og på grundlag af en sags-

behandling, hvor der fremskaffes de relevante faglige oplysninger, som fremgår af den foreslåede formulering i lovens § 130, vil kunne træffe afgørelse om anvendelse af personligt alarm- eller pejlesystem for en tidsbegrænset periode.

Forslaget skal bidrage til at sikre, at personer, der på grund af fremadskridende demens ikke længere fuldt ud er i stand til klare sig selv, og hvor der er risiko for, at vedkommende ved at forlade sin bolig udsætter sig selv – eller andre – for at lide personskade, kan udstyres med alarm eller pejlesystemer, fx et GPS system. Ændringen findes hensigtsmæssig, idet det fra denne gruppe af borgere er vanskeligt at opnå samtykke, og da det samtidig skønnes, at pågældende borgers tilstand over tid ikke forbedres grundet sygdommens fremadskridende karakter. Et GPS system, eller andet alarm- eller pejlesystem, kan medvirke til, at den pågældende kan findes, inden han eller hun risikerer at komme til skade. Formålet er således ikke at overvåge, hvad den pågældende foretager sig, men derimod at medvirke til at borgeren kan opretholde sin bevægelsesfrihed, samtidig med, at det er muligt at forhindre, at den pågældende forvilder sig bort og dermed udsætter sig selv for skade. Anvendelse af alarm- eller pejlesystem kan i disse situationer besluttes som led i omsorgen for den pågældende. Det vil sige, at beslutning om anvendelsen kan træffes som led i den almindelige varetagelse af omsorgen for den pågældende, fx af personalet eller forstanderen eller på samme måde, som man ellers i kommunen har besluttet kompetencefordelingen.

Endvidere sikres det ved forslaget, at der, hvis en person, som er omfattet af den nævnte personkreds, der modsætter sig anvendelsen, finder en grundig sagsbehandling sted forud for kommunalbestyrelsens afgørelse. Da det i tilfælde, hvor en person direkte modsætter sig anvendelsen af personligt alarm- eller pejleudstyr, vil være et indgreb i personens selvbestemmelsesret at træffe en sådan afgørelse, er det væsentligt, at kompetencen til at træffe afgørelse i forhold til borgeren, tillægges kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens afgørelse vil kunne påklages til det sociale nævn.

Såfremt kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren kan udstyres med systemet, giver forslaget mulighed for, at dette kan være gældende uden tidsbegrænsning, idet der herved henses til sygdommens fremadskridende karakter. At en afgørelse om anvendelse af alarm – eller pejlesystemer kan gøres tidsbegrænset betyder ikke, at man ikke løbende skal påse, at betingelserne for at opretholde beslutningen er til stede. Vurderes det derfor, fx i forbindelse med kommunens tilsyn eller ved vurdering af indberetninger om magtanvendelse, at de materielle betingelser for at opretholde en beslutning om anvendelse af alarm- eller pejlesystem ikke længere er til stede, skal beslutningen ophæves.

Det bemærkes, at beslutninger over for den personkreds, der falder uden for den foreslåede ændring, det vil fx sige udviklingshæmmede og andre med en betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der fx er medfødt, fortsat alene kan gives for en tidsbegrænset periode.

4.3. Flytning uden samtykke

Der foreslås en ændring i reglerne om flytning uden samtykke, der betyder, at det i særlige tilfælde, vil blive muligt at træffe beslutning om flytning af en person uden samtykke, fra et botilbud, hvor pågældendes omsorg og pleje kan varetages til et andet egnet botilbud, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse. Vurderingen heraf, vil være en samlet vurdering af forholdene, hvori hensynet til at kunne bevare tilknytningen mellem de pårørende og personen vil skulle indgå. Bestemmelsen vil alene kunne anvendes ud fra en konkret vurdering, af om de forskellige hensyn samlet taler for en flytning uden samtykke, og bestemmelsen giver fx ikke mulighed for at flytte en person uden samtykke af hensyn til beboersammensætningen på pågældendes aktuelle boform.

Højesteret har for nylig tiltrådt en afgørelse truffet af Ankestyrelsen, hvorefter reglerne i servicelovens § 129 om optagelse i botilbud uden samtykke ansås til hinder for at foretage en flytning af en beboer i et botilbud efter serviceloven med den begrundelse, at en flytning ikke kunne anses at forbedre mulighederne for, at beboeren kunne få den nødvendige hjælp.

Dommen angår en person, der som følge af en alvorlig hjerneskade har ophold i et botilbud efter servicelovens § 108. Den pågældende kan ikke selv udtrykke ønske om eller give samtykke til den flytning, som er foreslået af den pågældendes ægtefælle, der sammen med parrets børn er flyttet til en anden del af landet. Ønsket om flytning skyldes mulighederne for at opretholde kontakten med den pågældende.

Højesteret fandt det betænkeligt at tilsidesætte ordlyden i den gældende formulering af servicelovens § 129. Højesteret fandt, at det må være lovgivningsmagts opgave at tage stilling til, om bestemmelserne for så vidt angår situationer som den foreliggende, har fået et mere restriktivt indhold end tilset.

4.4. Afgørelseskompetence

Det foreslås endvidere, at kompetencen til at træffe afgørelse om magtanvendelse efter lovens § 125 om alarm- og pejlesystemer, efter § 126 om fastholdelse, efter den foreslåede § 126 a om magtanvendelse i hygiejnesituationer, efter § 127 om tilbageholdelse i boligen og efter § 128 om anvendelse af stofseler kan træffes af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens afgørelser vil kunne påklages til det sociale nævn.

Forslaget skal ses i lyset af, at det ved kommunalreformen blev fastlagt, at det er kommunalbestyrelsen, der generelt har myndighedsansvaret, når der skal træffes beslutning om den enkelte borgers forhold efter den sociale lovgivning. Efter de gældende magtanvendelsesregler skal kommunalbestyrelsen imidlertid indstille til det sociale nævn, når der skal træffes afgørelse imod den pågældendes vilje. I overensstemmelse med den placering af myndighedsansvaret, der blev fastlagt ved kommunalreformen, foreslås det derfor, at afgørelser, der træffes i medfør af §§ 125, § 126a – 128, samt § 129, stk. 2, altid træffes af kommunalbestyrelsen, med deraf følgende mulighed for, at afgørelserne vil kunne indbringes for det sociale nævn. I de indgribende afgørelser om flytning imod en borgers vilje efter § 129, stk. 1, og den foreslåede § 129, stk. 3, om flytning uden samtykke, opretholdes det, at afgørelse

skal træffes af det sociale nævn efter indstilling fra kommunalbestyrelsen.

De afgørelser, der træffes i første instans af det sociale nævn, vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Med forslaget varetages hensynet til borgerens retssikkerhed gennem adgangen til at anke kommunalbestyrelsens afgørelser til det sociale nævn og forpligtigelsen til at magtanvendelse skal registreres og indberettes, så det er muligt for myndigheden at vurdere, om der grundlag for at ændre i den måde, omsorgen og det pædagogiske arbejde tilrettelægges på. Registrering og indberetning af magtanvendelser skal ske til den myndighed, kommunalbestyrelse eller regionsråd, der har forpligtigelsen til at føre det driftsorienterede tilsyn, jf. servicelovens § 148a. På tilsvarende måde vil indberetning af magtanvendelser efter servicelovens § 126, der for eksempel foretages af personalet i friplejeboliger eller i private botilbud, skulle ske til den myndighed, der har tilsynsforpligtigelsen med friplejeboligen eller botilbuddet. Det vil som hovedregel sige til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligen eller botilbuddet ligger.

Registrering af magtanvendelser skal principielt ske umiddelbart efter indgrebet, mens indberetning til kommunalbestyrelsen af registrerede magtanvendelser efter §§ 125- 128 kan ske månedligt, og indberetning af magtanvendelse efter servicelovens § 129 skal ske kvartalsvis. Hvor der foretages magtanvendelse i strid med reglerne herunder som led i nødværge eller nødret eller i situationer, hvor der skal træffes afgørelse om en fortsat magtanvendelse, skal registrering foretages straks, og senest dagen efter foranstaltningen er sat i værk. Indberetning til kommunalbestyrelsen foretages senest på 3. dagen efter indgrebet.

Der vil i 1. halvår af 2013 blive gennemført en undersøgelse af, hvilke ændringer i praksis reglerne har givet anledning til.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vurderes samlet set ikke, at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. Den kom-

munale sagsbehandling lettes ved, at færre sager vedr. alarm- og pejlesystemer skal forelægges for de sociale nævn til førsteinstansafgørelse, hvilket skønnes at modsvare en eventuel stigning i antallet af tildelte systemer.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget indebærer ikke administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har ud over relevante ministerier og styrelser m.v. været sendt i høring hos Alzheimerforeningen, Center for Ligebehandling af Handicappede, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, KL, LEV, Organisationen af Selvejende Institutioner, pårørendegruppen for Svage Ældre, Ældre Sagen og Ældre-mobiliseringen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Med forslaget præciseres, at det som led i omsorgs- pligten skal påses, om en pårørende kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydeligt nedsat psykisk funktionsevne. Med den foreslåede formulering understreges vigtigheden af, at de pårørende netop skal inddrages, uden at det er meningen, at de pårørende skal erstatte den pågældende borgers integritet og selvbestemmelse.

Til nr. 2, 3 og 4.

Med forslaget deles den gældende § 124 i to selvstændige paragraffer, således at selve formålsbestemmelsen for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmel- sesretten står i en selvstændig bestemmelse, og person- kredsafrænsningen står i en anden selvstændig bestem- melse. Formålet hermed er at gøre målbeskrivelsen og indsatsbeskrivelsen tydeligere ved at bestemmelsernes formål står klart i § 124, mens afgrænsningen af person- kreds med videre indgår i den ny § 124 a. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 5.

Med den foreslåede formulering, lempes der på regle- rne for at anvende personlige alarm- og pejlesystemer over for personer med nedsat psykisk funktionsevne i tilfælde, hvor den nedsatte funktionsevne skyldes en erhvervet, dvs. ikke medfødt mental lidelse, der er frem- adskridende. Der åbnes for, at personer, der ikke modsætter sig, herunder personer, som ikke kan give et informeret samtykke, vil kunne tildeles alarm- eller pej- lesystemer som led i den pleje og omsorg, der generelt udføres i forhold til den pågældende. Hvis en person, der er omfattet af personkredsen, det vil sige en borger med en demenslidelse, direkte modsætter sig anvendelsen af personligt alarm- eller pejleudstyr, vil kommunalbesty- relsen, jf. § 125, stk. 1, efter forslaget kunne træffe afgørelse om anvendelsen for en tidsubegrænset perio- de, idet de sædvanlige sagsbehandlingskrav, der er nævnt i lovens § 130 træder i kraft. Kommunalbestyrel- sens afgørelse vil kunne indbringes for det sociale nævn.

Med forslaget bliver det kommunalbestyrelsen, der, som myndighed i forhold til enkeltpersoner efter den sociale lovgivning, har beslutningskompetencen. Kom- munalbestyrelsens afgørelser vil kunne indbringes for det sociale nævn.

Uanset den foreslåede ændring må afgørelser om at anvende personlige alarm- og pejlesystemer, eller andre teknologiske redskaber, ikke erstatte den socialpædago- giske indsats og tjene som erstatning for den direkte kontakt mellem demente og medarbejderne i sektoren.

For den personkreds, der ikke er omfattet af den fore- slåede formulering af § 125, stk. 2, det vil sige personer, hvor den betydelige og varige nedsatte psykiske funkti- onsevne, ikke skyldes en erhvervet, fremadskridende mental svækkelse, herunder fx udviklingshæmmede æn- dres der ikke i betingelserne for at anvende alarm- eller pejlesystemer, men afgørelse herom vil skulle træffes af kommunalbestyrelsen.

Til nr. 6.

Der er tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 7 og 8

Med forslaget optages den gældende § 126, stk. 2, om indgreb i hygiejnesituationer mv. som en selvstændig bestemmelse, således at § 126 alene drejer sig om aku- tindgreb, mens den foreslåede § 126 a hjemler brug af magt i hygiejnesituationer. Beslutning kan træffes for en afgrænset periode. I den foreslåede affattelse af § 126 a er der foretaget en sproglig tilpasning, så bestemmelsens sprogbrug vedrørende handleplaner bringes i overens- stemmelse med lovens øvrige formuleringer herom, idet ” den faglige ” er udgået foran handleplan. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer

Til nr. 9

Der er tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 10

Der er alene tale om en ændring af overskriften for at bringe den i overensstemmelse med indholdet af den ef- terfølgende bestemmelse.

Til nr. 11

Der er tale om et forslag af redaktionel karakter, idet ”aldersbetinget” og ”senere” udgår, så målgruppefor- muleringen i den foreslåede § 125, stk. 2 og den tilsva- rende formulering i § 129, stk. 2 bringes i overensstem- melse med hinanden. Samtidig konsekvensrettes henvisningen i bestemmelsen til § 124 a. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 12

Med forslaget muliggøres det, at der kan træffes beslutning om flytning uden samtykke af en person, der er optaget i et botilbud, selv om den nødvendige omsorg og pleje er til stede, hvis det skønnes at være i pågældendes egen interesse, at en flytning til en andet botilbud finder sted. Vurderingen af om betingelserne for en sådan flytning er til stede, vil bero på en samlet bedømmelse, hvori hensynet til muligheden for at opretholde kontakten mellem den pågældende og de pårørende indgår. Der vil således alene i de tilfælde, hvor det samlede hensyn til personen og til at personen vil kunne opretholde kontakten med de pårørende, kunne træffes afgørelse om, at flytte en person fra et botilbud til et andet, selvom plejen af og omsorgen for personen fortsat ville kunne varetages i den hidtidige bolig. Bestemmelsen giver ikke mulighed for at træffe afgørelse om flytning af en person uden dennes samtykke, med det formål at sikre en bestemt beboersammensætning i et botilbud eller tilsvarende. Da flytning uden samtykke er et indgribende indgreb over for den enkelte, foreslås det, at afgørelsen om flytning uden samtykke, skal træffes af det sociale nævn efter kommunalbestyrelsens indstilling.

Det sociale nævns afgørelse vil kunne indbringes for Ankestyrelsen, og evt. derefter for domstolene.

Til nr. 13

Der er tale om en sproglig tilpasning af overskriften. Der tilsigtes ingen indholdsmæssig ændring.

Til nr. 14

Med forslaget tilpasses kompetencen til at træffe afgørelser efter magtanvendelsesreglerne til kommunal-

reformen, således at det er kommunalbestyrelsen, der varetager myndighedsopgaverne i forhold til de enkelte borgere. Herefter vil det alene være i sager, hvor der skal træffes afgørelse om flytning af en borger uden dennes samtykke, at afgørelsen i 1. instans skal træffes afgørelse af det sociale nævn efter indstilling fra kommunalbestyrelsen.

Til nr. 15.

Forslaget er en konsekvens af forslag nr. 14, om afgørelseskompetencen. Hermed kan kommunalbestyrelsens afgørelser indbringes for det sociale nævn, efter de almindelige retningslinier i den sociale retssikkerhedslov.

Til nr. 16 og 17.

Forslaget er en konsekvens af forslag nr. 14 og 15. Med forslaget er det sociale nævn førsteinstans i afgørelser om flytning uden samtykke. Disse afgørelser vil kunne indbringes for Ankestyrelsen.

Til nr. 18.

Med fremsættelsen af lovforslaget er fristen ifølge revisionsbestemmelsen opfyldt. Der foreslås ikke indsat en ny revisionsbestemmelse.

Til § 2

Det foreslås at loven træder i kraft 1. juli 2010.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 82, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan varetage interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

§ 124. Formålet med bestemmelserne i dette afsnit er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 125-129. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.

Stk. 3. Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 4. Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 5. Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulempe.

Stk. 6. Indgreb efter § 126, stk. 1, kan udføres af ansatte i tilbud, der drives af regionen eller af de private leverandører, der efter kommunal visitation yder service over for den pågældende, jf. stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at vejlede private leverandører af service om betingelserne for at foretage indgreb i medfør af § 126, stk. 1, herunder om kravet om indberetning, jf. § 136. I tilbud etableret af regionsrådet påhviler vejledningsforpligtelsen efter 2. pkt. regionsrådet.

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 316 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 82, stk. 2, ændres ”varetage” til: ”inddrages i varetagelsen af”.

2. § 124, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 2-5.

3. I § 124, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres ”jf. stk. 2” til: ”jf. § 124 a”

4. Efter § 124 indsættes før overskriften ”Alarmsystemer”:

”§ 124 a. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstalt-

§ 125. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer for en person i en afgrænset periode, når

1) der er risiko for, at personen ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og

2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når

1) der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og

2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og

3) lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt.

Stk. 3. Hvis foranstaltninger efter stk. 2 iværksættes, skal der af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil. Beboere, der er omfattet af foranstaltningen efter stk. 2, vil således alene kunne tilbageholdes, hvis bestemmelsen i § 127 samtidig hermed finder anvendelse.

§ 126. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre denne til et andet opholdsrum, når

1) der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og

2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

§ 126, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at udøve omsorgspligten i personlig hygiejne-situationer. Det skal samtidig gennem den faglige handlingsplan, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejne-situationer i fremtiden kan undgås.

ning efter §§ 125-129. Det er en forudsætning, at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.”

5. I § 125 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”*Stk. 2.* For personer, hvor den nedsatte funktionsevne, jf. § 124 a, stk. 1, er en konsekvens af en senere erhvervet mental svækkelse, der er fremadskridende, kan anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer iværksættes, medmindre den pågældende modsætter sig dette. Hvis personen modsætter sig anvendelsen af et personligt alarm- eller pejlesystem, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anvendelse heraf, jf. stk. 1. Beslutningen kan gøres tidsbegrænset.”

Stk. 2 og 3, bliver herefter stk. 3 og 4.

6. I § 125, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres to steder ”stk. 2” til: ”stk. 3”

7. § 126, stk. 2, ophæves.

8. Efter § 126 indsættes før overskriften ”Tilbageholdelse i boligen”:

”**§ 126 a.** Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at udøve den omsorg, der følger af § 82, stk. 1, i personlig hygiejne-situationer. Det skal samtidig gennem handlingsplanen, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejne-situationer i fremtiden kan undgås.”

§ 127. Under samme betingelser som i § 125, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person for at forhindre denne i at forlade boligen eller for at føre denne tilbage til boligen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode tilbageholdelse i boligen kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Anvendelse af beskyttelsesmidler

§ 128. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fastspænding med stofseler til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode de beskyttelsesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til det sociale nævn at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

§ 129, stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124, stk. 2, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en aldersbetinget eller senere erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde omsorgsmæssigt vurderes at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

9. I § 127, stk. 1, ændres ”§ 125, stk. 2” til: ”§ 125, stk. 3”.

10. Overskriften før § 128 affattes således:
”Anvendelse af stofseler”.

11. § 129, stk. 2, affattes således:

” For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde omsorgsmæssigt vurderes at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

§ 129, stk. 3. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1 og 2, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, indstiller kommunalbestyrelsen til det sociale nævn at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

Sagsbehandling, administration m.v.

Det sociale nævns godkendelse

§ 130. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128 skal forelægges det sociale nævn til godkendelse, såfremt de træffes mod den pågældendes vilje.

Stk. 2. Forelæggelse for det sociale nævn i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne for at sætte foranstaltningerne i værk anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før indstilling om iværksættelse af foranstaltningerne,
- 4) den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og
- 5) pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til foranstaltningen.

Stk. 3. Nævnets afgørelse om, hvorvidt beslutningerne efter stk. 1 kan godkendes, skal foreligge inden 1 uge efter, at nævnet har modtaget kommunalbestyrelsens beslutning. Hvis nævnet ikke kan træde sammen, inden fristen er udløbet, kan formanden for nævnet afgøre sagen efter § 71, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ved det førstkomende møde i nævnet skal nævnet tage stilling til formandens afgørelse.

Stk. 4. Nævnet skal have godkendt beslutningerne efter stk. 1, inden de kan sættes i værk. Hvis det i særlige tilfælde er påkrævet at sætte foranstaltningen i værk, inden det sociale nævns afgørelse foreligger, skal beslutningen snarest muligt og senest inden 2 uger efter, at den er sat i værk, forelægges til godkendelse efter reglerne i stk. 1 og 2.

Det sociale nævns afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 131. Det sociale nævn træffer afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Nævnets afgørelse skal træffes senest 2 uger efter modtagelse af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. Indstillingen skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt,

12. I § 129 indsættes, efter stk. 2, som nyt stykke:

”**Stk. 3.** Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde indstille til det sociale nævn, at der træffes afgørelse om, at en person, der er optaget i et botilbud som nævnt i stk. 1, og som mangler evnen til at give informeret samtykke, kan flyttes til en anden tilsvarende bolig, hvor omsorgen for personen kan varetages, selv om betingelserne i stk. 1, nr. 1-5, ikke er opfyldt, hvis det skønnes at være i den pågældendes egen interesse, herunder af hensyn til mulighederne for at den pågældende kan bevare tilknytning til sine pårørende.”

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

13. *Overskriften* ”Det sociale nævns godkendelse” før § 130 udgår.

14. § 130 affattes således:

”**§ 130.** Som grundlag for kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 125, 126 a, 127 og 128 skal der foreligge:

- 1) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 2) oplysninger om den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før den påtænkte afgørelse om iværksættelse af foranstaltningerne,
- 3) oplysninger om den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og
- 4) pårørendes og en eventuel værges bemærkninger til de påtænkte foranstaltninger.”

2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,

3) den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før indstilling om optagelse i et særligt botilbud blev besluttet,

4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed, og

5) personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værgers bemærkninger til flytningen.

Stk. 3. En ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, er berettiget til at klage over kommunalbestyrelsens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud efter denne bestemmelse. Klagen kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, men ikke for anden administrativ klagemyndighed.

Stk. 4. Har den pågældende ikke allerede en værge, skal kommunalbestyrelsen, når der indstilles til flytning, anmode statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Stk. 5. Kommunen kan om fornødent anmode om bistand af politiet til at gennemføre en afgørelse om flytning.

Advokatbistand

§ 132. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personen under sagen får bistand fra en advokat til at varetage sine interesser i sager om

1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 mod den pågældendes vilje eller

2) optagelse i særlige botilbud efter § 129, stk. 1.

Stk. 2. Myndigheden betaler udgifterne til advokaten, der modtager salær og godtgørelse for udlæg efter samme regler, som gælder i de tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31 i retsplejeloven.

Klage til det sociale nævn

§ 133. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128, der ikke træffes mod den pågældendes vilje, samt beslutninger efter § 126 kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af private leverandører, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til kommunalbestyrelsen, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af ansatte i regionale tilbud eller af private leverandører i tilbud etableret af regionsrådet, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til regionsrådet, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

15. § 133, stk. 1, affattes således:

” § Kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 125, 126, 126 a, 127 og 128 kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. ”

Stk. 4. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsens beslutning, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Klage til Ankestyrelsen

§ 134. Det sociale nævns godkendelse efter § 130 af beslutninger om alarmsystemer m.v. efter § 125, tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127, anvendelse af beskyttelsesmidler efter § 128 og nævnets afgørelser efter § 131 om optagelse i særlige botilbud efter § 129 kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Det er den person, som afgørelsen vedrører, eller kommunalbestyrelsen, der kan klage over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over det sociale nævns godkendelse og det sociale nævns afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 4. Når Ankestyrelsen behandler klagen, gælder reglerne i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område bortset fra §§ 63 og 66 i lovens kapitel 10.

Domstolsprøvelse

§ 135. Ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kan klageren kræve afgørelsen forelagt retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, når Ankestyrelsens afgørelse omhandler

1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 eller

2) optagelse i særlige botilbud efter § 129.

Registrering, indberetning og handleplaner

§ 136. Optagelse i særlige botilbud efter § 129 og enhver form for magtanvendelse, herunder magtanvendelse i forbindelse med foranstaltninger efter §§ 125-128, skal registreres og indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen for de tilbud, kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148 a, og til regionsrådet for de tilbud, regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om indberetningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, for hvem der foretages foranstaltninger som nævnt i stk. 1.

Bemyndigelser m.v.

§ 137. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om iværksættelse af foranstaltninger, registrering, indberetning, godkendelse og udarbejdelse af handleplaner, jf. §§ 125-131 og 136.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om udpegning af advokater, der yder hjælp

16. I § 133, stk. 2 og 3, ændres ”§ 126, stk. 1,” til: ”§ 126,”.

17. § 134, stk. 1, affattes således:

”Det sociale nævns afgørelser efter § 131 om optagelse i bestemte botilbud efter § 129 kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.”

i sager efter §§ 127 og 129, og om advokaternes medvirken ved sagens behandling, jf. § 132.

§ 195 a. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af afsnit VII i lov om social service.

18. § 195 a, stk. 1, ophæves.
Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2010.